

October 2024 | CS

This page is also available in:

- ES
- BG
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

ÚVODNÍK

Úvodník

Věřme rozšíření, posílíme tím budoucnost Evropy

Při rozšíření a integraci kandidátských zemí do Evropské unie nejde jen o zvětšování jejího území; jedná se o geostrategickou investici do podpory míru, stability, bezpečnosti, socioekonomického rozvoje a posilování demokratické struktury našeho kontinentu. Rozšíření EU je tedy účinným nástrojem šíření a prosazování základních evropských hodnot. Dokladem závazku, který EHSV pociťuje vůči prohlubování a rozšiřování Unie, jsou naše zavedené dvoustranné orgány, které zapojují občanskou společnost z kandidátských zemí (smíšené poradní výbory a platformy občanské společnosti), iniciativa, jejíž prostřednictvím jsou zapojení členové z kandidátských zemí, a skutečnost, že skupina ad hoc Základní práva a právní stát nyní navštěvuje i kandidátské země. Z naší práce vyplývá, že nezbytné vnitřní reformy mohou a měly by probíhat ruku v ruce s integrací kandidátských zemí. V několika kandidátských státech sice přetrvávají určité problémy, avšak tyto překážky by měly posílit naši spolupráci s našimi protějšky z těchto zemí, nikoli proces zpomalovat.

EHSV rozšíření EU napomáhá. Zúčastnil se ministerského setkání zemí západního Balkánu ve Skopje a úzce spolupracuje s vedoucími představiteli z několika kandidátských zemí. Cílem naší činnosti je posoudit připravenost kandidátských zemí, pokud jde o plnění kodaňských kritérií, a podtrhnout náš závazek vůči inkluzivnímu dialogu za rovných podmínek se všemi členy EHSV, včetně členů z kandidátských zemí. Proto mohu s hrdostí prohlásit, že iniciativa pro členy z kandidátských zemí, která byla zahájena letos v únoru za přítomnosti albánského premiéra Ediho Ramy a černohorského premiéra Milojka Spajiće, je základním kamenem manifestu mého předsednictví.

Tím, že Výbor aktivně zapojuje členy z kandidátských zemí, se stává vedoucí unijní institucí v procesu postupné integrace kandidátských zemí EU. Iniciativa má výrazný dopad a sklízí stále větší uznání, a to jak v kandidátských zemích, tak i v EU. Tento projekt má silnou podporu předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyen a komisaře pro rozšíření Olivera Várhelyiho. Cílem této iniciativy je nejen nabídnout okamžité přínosy, ale také vybudovat pevný základ pro dlouhodobé ambice kandidátských zemí, jejich občanů a jejich dynamických občanských společností. Umožňuje občanské společnosti z těchto zemí přímo se zapojit do rozhodovacího procesu EU a zachovává tak dynamiku nezbytných reforem. Celkem 146 členů z kandidátských

zemí se aktivně zapojilo do přípravy stanovisek k tématům souvisejícím s rozšířením, jako je politika soudržnosti EU, jednotný trh, udržitelnost zemědělsko-potravinářského odvětví a nedostatek kvalifikovaných pracovníků.

Smíšené poradní výbory a platformy občanské společnosti poskytují zásadní příležitosti pro dialog mezi různými zúčastněnými stranami a zajišťují, že se v rámci rozhodovacího procesu naslouchá všem hlasům. V současné době fungují smíšené poradní výbory s Černou Horou, Srbskem a Tureckem a platformy občanské společnosti s Ukrajinou a Moldavskem. Smíšený poradní výbor se Severní Makedonií by se měl znovu zaktivovat, jakmile bude otevřen první tematický okruh jednání, a v plném proudu již jsou i přípravy činnosti nového výboru s Albánií. Tento závazek dále posílí blížící se fórum občanské společnosti na vysoké úrovni věnované rozšíření, které bude probíhat dne 24. října souběžně s plenárním zasedáním EHSV. Tohoto fóra, které je pořádáno ve spolupráci s Komisí, se zúčastní členové EHSV, asi sto zástupců iniciativy pro členy z kandidátských zemí, zástupci členských států a čelní političtí představitelé z kandidátských zemí. Společně se budou zabývat otázkou významu občanského a sociálního dialogu pro úspěšné rozšíření EU. Fórum zdůrazní úlohu sociálního dialogu, pokud jde o podporu úsilí vyvíjeného v rámci procesu přistoupení, optimalizaci ekologické a digitální transformace a prosazování základních hodnot EU.

EHSV je vstupní branou občanské společnosti a jako takový usiluje o posílení a podporu hlasů propagujících svobodu, demokracii a sociálně-ekonomickou prosperitu, což v konečném důsledku napomáhá dosažení pevnější integrace v kandidátských státech a v EU. Společně budujeme lepší budoucnost, v níž bude Evropa inkluzivní, bude prosperovat a bude jednotná. Výbor je pevně odhodlán rozšíření i nadále podporovat a naše činnost je důkazem naší víry v integrovanější a odolnější Evropu.

Oliver Röpke

předseda EHSV

POZNAMENEJTE SI

6. listopadu 2024

Výroční konference o základních právech a právním státu

27. listopadu 2024

Občané mohou zvítězit nad dezinformacemi (Atény, Řecko)

28.–29. listopadu 2024

Evropské fórum pro migraci – 9. schůze

4.–5. prosince 2024

Plenární zasedání EHSV

OTÁZKA PRO…

Požádali jsme Sandru Parthie, zpravodajku stanoviska Umělá inteligence pro obecné účely: další postup po přijetí aktu o umělé inteligenci, aby se k tomuto právnímu předpisu vyjádřila. Zajímalo nás konkrétně to, proč musí být zajištěno, aby byl tento akt náležitě uplatňován s ohledem na modely umělé inteligence pro obecné účely a jak jsou tyto modely spravovány. Jak lze zajistit, aby měla EU konkurenceschopnou umělou inteligenci, a proč je to důležité?

UM?LÁ INTELIGENCE EVROPSKÉHO P? VODU – MOŽNÁ, ALE OBTÍŽNÁ CESTA

Autorka: Sandra Parthie

Akt o umělé inteligenci je prvním komplexním právním rámcem, jenž reguluje umělou inteligenci na celosvětové úrovni.

Využívání umělé inteligence nabírá na obrátkách a má dopady na celou řadu aspektů našeho každodenního života. Prostřednictvím cílených reklam například ovlivňuje informace, které vidíme na internetu. Ještě důležitější však je, že se dnes umělá inteligence používá ve zdravotnictví k diagnostice a léčbě nemocí, jako je třeba rakovina. Aby to bylo možné, opírají se její aplikace o modely umělé inteligence pro obecné účely, které je třeba trénovat. Musí jim být například předkládána řada obrázků nádorových buněk, takže je nakonec dokáží samy rozpoznat.

Úspěch tréninku závisí na datech – na obrovském objemu dat. Způsob, jímž trénink probíhá, ovlivňuje kvalitu výsledku trénovaného modelu nebo aplikace umělé inteligence. Jsou-li aplikaci předkládána nesprávná data nebo obrázky, může zdravé buňky chybně identifikovat jako nádorové.

Zlepšení lékařské a zdravotní péče je přesvědčivým příkladem, proč je nezbytné, abychom v EU měli kapacitu a infrastrukturu pro vývoj základních modelů umělé inteligence pro obecné účely. Pomůže to zkrátka zachraňovat životy.

Umělá inteligence pro obecné účely kromě toho znamená zásadní změnu jak pro výrobní procesy, tak pro podniky. Aby zůstalo evropské hospodářství konkurenceschopné, musíme vytvořit prostor pro inovace v

rámci EU a motivovat podnikatele a začínající podniky, aby rozvíjeli své nápady.

Jsou zde samozřejmě také rizika spojená s umělou inteligencí a umělou inteligencí pro obecné účely – nedostatky v modelech a chybami v aplikacích počínaje a přímým zneužíváním těchto technologií k trestné činnosti konče. EU tedy musí disponovat odbornými znalostmi i proto, aby dokázala odvrátit nepřátelské útoky a kybernetické hrozby. Musí mít možnost spoléhat se na infrastrukturu umístěnou v EU, aby bylo zajištěno, že vše takříkajíc „poběží hladce dál“.

To vše ukazuje, jak je důležité mít k dispozici správnou regulaci zaměřenou na kvalitu tréninkových dat, metody tréninku a v důsledku i na konečný produkt. Tato regulace musí být založena na evropských hodnotách, k nimž patří transparentnost, udržitelnost, ochrana údajů nebo dodržování zásad právního státu. Průkopníky vývoje umělé inteligence pro obecné účely jsou bohužel do značné míry subjekty, na něž se jurisdikce EU nevztahuje. EU proto musí budovat kapacity, které jí umožní, aby vymáhala dodržování svých regulačních ustanovení a evropských hodnot jak od subjektů z EU, tak od mimounijních subjektů působících na našem trhu.

EU musí omezit dominantní postavení velkých, často mimoevropských digitálních společností na trhu, a to i mobilizací nástrojů politiky hospodářské soutěže. Orgány pro hospodářskou soutěž v EU musí využít svých kapacit a zajistit, aby hyperškálové subjekty nezneužívaly svého postavení na trhu v interakci mezi podniky (B2B) či mezi podniky a veřejnou správou (B2G).

Orgány veřejné správy mohou podporovat evropské poskytovatele aplikací umělé inteligence pro obecné účely a umělé inteligence tím, že budou pořizovat jejich produkty a demonstrovat tak jejich důvěryhodnost dalším uživatelům a klientům. EU disponuje talenty, technologickým know-how a podnikatelským duchem potřebným pro vytvoření evropské umělé inteligence. Konkurenceschopnost evropských subjektů v tomto odvětví však podvazují nedostatečné investice, chybějící infrastruktura IT a přetrvávající roztříštěnost vnitřního trhu, která brání rozvoji.

VZÁCNÝ HOST

Naším vzácným hostem je Dr. Alexandra Borchardt, která vystoupila coby hlavní řečnice na semináři EHSV Connecting EU 2024. Jakožto hlavní autorka zprávy Evropské vysílací unie (EBU) z roku 2024 o dopadech umělé inteligence na žurnalistiku analyzuje, jaké vyhlídky má odpovědná žurnalistika po rychlém rozšíření generativní umělé inteligence. Přestože někteří v tomto odvětví jsou již zmámeni jejími přísliby, přináší generativní umělá inteligence značná rizika – ale i značné příležitosti.

Dr. Alexandra Borchardt je zkušená novinářka, nezávislá poradkyně, vysokoškolská profesorka a výzkumná pracovnice v oblasti médií. Má více než 25 let zkušeností ve zpravodajské redakci, z čehož 15 let působila ve vedoucích funkcích. V posledních pěti letech podpořila 26 evropských vydavatelů při digitální transformaci coby školitelka v rámci programu Table Stakes Europe světové asociace vydavatelů zpravodajství WAN-IFRA. O její činnosti se dočtete zde.

D?V?RYHODNÁ ŽURNALISTIKA VE V?KU GENERATIVNÍ UM?LÉ INTELIGENCE

autorka: Alexandra Borchardt

Slovem do pranice je konstatování, že žurnalistika a generativní umělá inteligence (AI) jsou ve vzájemném protikladu: žurnalistika se soustředí na fakta, generativní AI vypočítává pravděpodobnost. Nebo možná chcete, aby reportéři vyplnili mezery v příběhu čímkoli, co se jednoduše jeví jako pravděpodobné? Právě tak totiž generativní AI funguje. GenAI nicméně otevírá obrovské příležitosti ke zkvalitnění žurnalistiky – od jejího využití při brainstormingu nápadů, otázek do rozhovorů a titulků až po její úlohu v datové žurnalistice a rychlé analýze dokumentů. Může také pomoci přesáhnout rámec jednotlivých formátů a jazyků, může text převést na video, podcast nebo vizuální materiál a může přepisovat, překládat, ilustrovat a zpřístupňovat obsah ve formátech chatu. Tyto aspekty by mohly přispět k tomu, že budou osloveny i osoby, které byly dříve opomíjeny: hyperlokální publikum, lidé, kteří nejsou zběhlí ve čtení a porozumění textu, nebo lidé s jinými hendikepy a také ti, kteří o žurnalistiku v tradiční formě nemají zájem. Ředitel pro strategii a inovace nizozemské veřejnoprávní stanice NPO Ezra Eeman podotkl: „S generativní AI můžeme naše poslání veřejné služby plnit lépe. Pozvedne interaktivitu, přístupnost a kreativitu. Díky AI můžeme našemu publiku nabídnout více obsahu.“

Avšak přestože někteří v tomto odvětví jsou již očividně zmámeni přísliby generativní AI, přináší tato technologie pro žurnalistiku značná rizika. Dvěma nejdůležitějšími z nich jsou celková ztráta důvěry v informace a další oslabování, či dokonce zánik obchodních modelů. Pojem „halucinace“ – výraz používaný pro tendenci generativní AI vytvářet odpovědi, v nichž fakta a zdroje jako skutečné pouze vypadají – je ve skutečnosti rysem této technologie, nikoli nějakou chybou. Tento problém však sahá ještě hlouběji. Vzhledem k tomu, že GenAI umožňuje každému vytvořit během několika minut jakýkoli obsah, včetně tzv. deep fakes, hrozí nebezpečí, že veřejnost ztratí důvěru ve veškerý obsah v mediálním prostoru. V rámci školení v oblasti mediální gramotnosti se již nyní každému doporučuje přistupovat skepticky k obsahu nalezenému na internetu. Tento zdravý skepticismus by se však mohl proměnit v naprostou nedůvěru, bude-li smyšleného obsahu přibývat. Zatím nelze říci, zda budou tradiční mediální značky profitovat z toho, že budou v tomto informačním světě pomyslnými majáky, nebo zda budou v takovémto kontextu všechna média považována za nedůvěryhodná.

Tuto kalamitu dále přiživuje příval generativních vyhledávání, neboť hrozí, že žurnalistika bude kvůli němu stále méně viditelná. Zatímco v minulosti byl výsledkem vyhledávání na Googlu soubor odkazů, z nichž mnohé odkazovaly na důvěryhodné mediální značky, nyní je výstup vyhledávání stále více utvářen generativní AI. Lidé vidí odpovědi první úrovně v textové podobě. Již ani nemusejí pátrat hlouběji. Není divu, že jsou vedoucí pracovníci ve sdělovacích prostředcích zděšení. Mnozí z nich se ženou do zavádění AI za účelem zvýšení účinnosti, což samozřejmě nebude mít kýžený efekt, neboť zapotřebí je ještě více investovat do kvalitní žurnalistiky s cílem ukázat čtenářům rozdíl mezi pouhým „obsahem“ na jedné straně a řádně podloženou, přesnou a spolehlivou žurnalistikou na straně druhé.

Volá se po etickém přístupu k využívání AI v médiích. V první řadě je třeba, aby mediální organizace měly strategii pro umělou inteligenci a aby se zaměřily na to, čím může tato technologie přispět k zajištění

hodnotné veřejné služby. Zdroje musí být zacíleny na to, co je žádoucí, a podle toho i čerpány – vždy s vědomím toho, že s AI jsou spojeny značné environmentální a společenské náklady. Vždy by měla existovat možnost říci „ne“. Také organizace by měly využívat své síly a vlivu, když nakupují výrobky, lobbují za regulaci a zapojují se do diskusí o autorských právech a ochraně údajů. V sázce je totiž mnoho. Je naprosto nezbytné, aby každá společnost prováděla pravidelné kontroly, pokud jde o předsudky a stereotypy u výrobků, které používají, aby se zabránilo umocňování škod. V tomto rychle se měnícím prostředí, v němž se každodenně objevují nové a nové produkty, je nebezpečné být sólovým hráčem. Zapojování se do spolupráce a prosazování spolupráce v rámci tohoto odvětví a mezi ním a technologickými společnostmi má zásadní význam pro zmapování cest, jimiž se lze odpovědně ubírat vpřed.

Není však pochyb o tom, že GenAI mnohonásobně zvýší závislost sdělovacích prostředků na velkých technologických společnostech. Čím více budou technologické společnosti začleňovat nástroje AI do aplikací, které lidé používají v každodenním životě, tím méně budou mít mediální organizace kontrolu nad postupy, procesy a produkty. Jejich etické pokyny by pak mohly být pouhým doplňkem k něčemu, co se již dávno rozhodlo jinde.

Vzhledem ke všem těmto skutečnostem by následující hypotéza mohla leckoho překvapit: žurnalistika zítřka by mohla vypadat hodně jako žurnalistika včerejška – a snad by mohla být i lepší. Zčásti však dnešní žurnalistika vymizí. Žurnalistika bude – jak tomu bylo odjakživa – spojena s fakty, překvapeními, vyprávěním příběhů a voláním mocných k odpovědnosti. Bude si budovat stabilní, loajální a na důvěře založené vztahy se čtenáři, diváky a posluchači tím, že bude poskytovat vodítka, vést rozpravy a podporovat komunity. Ve světě umělého obsahu budou nejvíce ceněna prohlášení, myšlenky a pocity skutečných lidí. A reportéři jsou jedinečně disponováni k tomu, aby je odhalovali. AI však může žurnalistice pomoci: může sloužit jednotlivcům a skupinám dle jejich potřeb a životních situací, může být inkluzivnější, více zaměřená na dané místo a bohatší co do dat, a to způsoby, jež dříve nebyly cenově dostupné. Anne Lagercrantz, zástupkyně výkonné ředitelky švédské veřejnoprávní televize, poznamenala k automatické inteligenci toto: „Od základů změní žurnalistiku, ale nezmění snad naši úlohu ve společnosti. Musíme pracovat na tom, aby odvětví médií bylo důvěryhodné. Pokud jde o informace, musíme vytvořit bezpečná místa.“ S jistotou lze říci, že věk AI představuje největší riziko nikoli pro žurnalistiku jako takovou, nýbrž pro její obchodní modely.

Článek vychází ze zprávy Trusted Journalism in the Age of Generative AI (Důvěryhodná žurnalistika ve věku generativní umělé inteligence), jež je volně ke stažení a kterou zveřejnila Evropská vysílací unie v roce 2024. Autory výzkumu a textu jsou Dr. Alexandra Borchardt, Kati Bremme, Dr. Felix Simon a Olle Zachrison.

K V?CI

V naší rubrice *K věci* doporučuje zpravodaj stanoviska EHSV *Vytvoření evropské stěžejní iniciativy na podporu zdraví* Alain Coheur, aby budoucí Evropská komise učinila problematiku zdraví jednou ze svých priorit. Vyzdvihuje jednotící charakter evropské stěžejní iniciativy na podporu zdraví, která by měla prokázat evropskou solidaritu tím, že posílí zdravotnické systémy a ochrání EU před budoucími krizemi.

ALAIN COHEUR

ZDRAVÍ BY M?LO PAT?IT K PRIORITÁM NOVÉ KOMISE

Alain Coheur

Zdraví je základním pilířem odolnosti a prosperity EU. Nejde o nijak okrajové téma. Naopak, je klíčovou prioritou každého evropského občana – vždyť klientem zdravotní péče je či bude každý z nás. Během covidu byla zdraví věnována maximální pozornost. Bohužel je třeba říci, že předsedkyně Ursula von der Leyen nevyužila z titulu své funkce tuto jedinečnou příležitost prosadit průřezovou integraci zdravotních politik a učinit zdraví základní složku všech ostatních politických oblastí.

Musíme vystoupit z hranic jednotlivých odvětví a rozpracovat soudržnější a inkluzivnější evropský model, který bude podporovat spravedlivou transformaci pro všechny, při níž nikdo nezůstane opomenut. Musíme sjednotit všechny zúčastněné strany, posílit sociální dialog a zapojit občanskou společnost do všech fází od návrhu politiky přes její provádění až po hodnocení.

Výbor též vyzývá k vytvoření evropské stěžejní iniciativy na podporu zdraví. Tento jednotící projekt by v duchu evropské solidarity posiloval naše zdravotní systémy, bojoval proti nerovnostem v oblasti zdraví a chránil nás před budoucími krizemi. Základem této zastřešující iniciativy budou mimo jiné následující aspekty:

- Evropská záruka v oblasti pé?e a zdraví: závazek zajistit každému evropskému ob?anovi rovný a všeobecný p?ístup ke kvalitní pé?i.
- P?ístup „jedno zdraví“: zdraví ?lov?ka je neodd?liteln? spjato se zdravím živo?ich?, rostlin a životního prost?edí. Zm?na klimatu, pandemie i úbytek biologické rozmanitosti, to vše nás ohrožuje a nutí zaujmout holistický p?ístup.
- Podstatou zmín?ného p?ístupu musí být modernizace našich zdravotnických systém? pomocí digitálních nástroj? a um?lé inteligence, zajišt?ní kybernetické bezpe?nosti a rozvoj digitálních dovedností ob?an? i zdravotník?.
- Strategické sociální a zdravotní investice. Investice do zdraví se pozitivn? promítají do životních podmínek ob?an? i konkurenceschopnosti Evropy.
- Zajišt?ní p?ístupu k lé?ivým p?ípravk?m a budování inovativního a konkurenceschopného pr?myslu EU, p?i jehož rozvoji musí jít p?edevším o zdraví a ve?ejný zájem a jehož úkolem je snižovat naší závislost na globálních dodavatelských ?et?zcích. Nutným p?edpokladem naší zdravotní suverenity je výroba na evropské p?d?.
- Zajišt?ní dostate?ného po?tu vzd?laných a dob?e placených zdravotník? díky vytvo?ení atraktivních pracovních podmínek, investicím do odborné p?ípravy, obohacujícím kariérním p?íležitostem a trvalé podpo?e zdravotnického personálu.
- Posílení politik v oblasti bezpe?nosti a ochrany zdraví p?i práci, zejména prost?ednictvím pracovního léka?ství, screeningových program? na pracovišti a ochrany pracovník? p?ed karcinogeny a mutageny.
- Mezi priority je t?eba za?adit také ?ešení problému nep?enosných nemocí a problému vzácných onemocn?ní. Jedná se o boj proti nerovnostem v oblasti zdraví, které mají ?adu p?í?in.

NOVINKY Z EHSV

EHSV za?al p?ijímat p?ihlášky do 15. ro?níku sout ?že o Cenu pro ob?anskou spole?nost, jejímž tématem je boj proti škodlivé polarizaci evropské spole?nosti

Organizace občanské společnosti, občané a soukromé společnosti se nyní mohou hlásit se svými neziskovými projekty do soutěže o cenu, kterou EHSV věnuje boji proti škodlivé polarizaci evropské společnosti.

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) právě vyhlásil 15. ročník své Ceny pro občanskou společnost. Konkrétním cílem letošního ročníku je ocenit efektivní, inovativní a kreativní neziskové iniciativy a aktivity realizované v EU, které bojují proti škodlivé polarizaci evropské společnosti.

Oceněno bude až pět vítězů, mezi něž bude rozdělena částka v celkové výši 50 000 EUR. Uzávěrka přihlášek je 7. listopadu 2024 v 10:00 (času v Bruselu). Slavnostní předání cen se uskuteční během Týdne občanské společnosti pořádaného EHSV v březnu 2025.

Do soutěže se může přihlásit jakákoliv organizace občanské společnosti, jež má sídlo v Evropské unii a působí na místní, regionální, celostátní či evropské úrovni. O cenu se mohou ucházet také osoby, které mají bydliště v EU, a podniky, které mají v EU sídlo nebo zde působí. Podmínkou je, aby jejich projekty měly výhradně neziskový charakter.

Podmínkou účasti v soutěži je, aby byly dané iniciativy a projekty prováděny na území EU. Musí již být uzavřeny nebo mohou ještě probíhat. Kompletní seznam požadavků a formulář přihlášky, který je možné vyplnit online, jsou k dispozici na webové stránce EHSV věnované Ceně pro občanskou společnost.

Aktivity či iniciativy navržené na cenu se mohou týkat široké škály témat, mimo jiné: identifikace individuálních a kolektivních faktorů způsobujících škodlivou polarizaci, zvyšování transparentnosti financování organizací, boje proti klesající pluralitě sdělovacích prostředků, podpory svobody, rozmanitosti a nezávislosti sdělovacích prostředků či boje proti dezinformacím a falešným zprávám.

Cílem Ceny pro občanskou společnost, jež je stěžejním oceněním udělovaným EHSV, je zvýšit povědomí o mimořádném přínosu občanské společnosti k formování evropské identity a evropského občanství a k podpoře společných hodnot, které posilují evropskou integraci. Cena má každý rok jiné konkrétní téma, které je pro EU obzvlášť aktuální. (lm)

EHSV vyzývá k d?razn?jšímu postupu EU v oblasti právního státu a upozor?uje na spušt?ní dlouho o?ekávané platformy ob?anské spole?nosti

Po jmenování nového evropského komisaře pro demokracii, spravedlnost a právní stát vyzval Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) k důraznějšímu postupu EU v oblasti právního státu a základních práv.

Na zářijovém plenárním zasedání EHSV proběhla diskuse o demokracii, během níž byly předloženy návrhy, jak by EU mohla důrazněji reagovat na porušování zásad právního státu a oslabování demokracie, a projednávalo se oznámení předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyen o vytvoření dlouho očekávané platformy občanské společnosti.

EHSV se o takovou platformu zasazuje od roku 2016. Platforma by měla posílit možnost občanské společnosti vyjadřovat se k přípravě politik EU, poskytnout organizacím tolik potřebný prostor pro spolupráci s orgány a institucemi EU a pomoci jim dospět k rozhodnutím o otázkách zásadního významu, jako je nezávislost soudů a demokratické svobody.

Joachim Herrmann z Generálního ředitelství Evropské komise pro spravedlnost a spotřebitele představil nejnovější zprávu o právním státě a zdůraznil rozšíření této zásady na země přistupující k EU a její dopad na jednotný trh.

Kevin Casas-Zamora z organizace International IDEA ocenil úsilí EU, ale varoval před zhoršováním stavu demokracie a vyzval k většímu zapojení občanské společnosti a k předkládání podrobnějších zpráv o stavu právního státu. **Alexandrina Najmowicz** z Evropského občanského fóra požadovala, aby byla formulována jasnější doporučení a byl vytvořen systém včasného varování, který by zabránil dalšímu oslabování demokracie.

Účastníci diskuse varovali před vědomou nečinností a zdůrazňovali, že je nutné řešit rostoucí obavy z autoritářství, ohrožení nezávislosti soudů a zmenšování občanského prostoru. **Jerzy Pomianowski**, vedoucí Evropské nadace pro demokracii, varoval, že odsouvání problematiky demokracie na vedlejší kolej kvůli upřednostňování naléhavějších problémů, jako je migrace a bezpečnost, by se mohlo vymstít, a požadoval, aby bylo 5 % prostředků určených na rozvojovou pomoc vyčleněno na programy zaměřené na demokracii.

Během této diskuse EHSV byla vyzdvižena nezastupitelná úloha občanské společnosti při obraně právního státu a byl vznesen požadavek na její větší zapojení do tvorby politik EU. Zahájení činnosti platformy občanské společnosti a obnovení závazku k dodržování základních práv má pro budoucnost demokracie v EU zásadní význam. (gb)

EHSV a Hospodá?ská, sociální a kulturní rada Africké unie p?edložily na summitu OSN o budoucnosti spole?né prohlášení

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) a Hospodářská, sociální a kulturní rada Africké unie (ECOSOCC) předložily 20. září na summitu OSN o budoucnosti v New Yorku společné prohlášení, v němž upozornily, že občanská společnost hraje stěžejní úlohu při řešení globálních problémů a podpoře udržitelného rozvoje.

EHSV a **ECOSOCC** toto prohlášení vypracovaly v rámci memoranda o vzájemném porozumění a představily v něm svou společnou vizi spravedlivějšího, inkluzivnějšího a rovnějšího světa. Svým partnerstvím hodlají podnítit vznik nových aliancí a iniciativ.

Předseda Oliver Röpke v této souvislosti zdůraznil: „Nechtěli jsme jen něco písemně deklarovat – naše prohlášení je projevem našeho pevného odhodlání prosazovat společné hodnoty demokracie, inkluzivnosti a udržitelnosti. Vzhledem k naléhavosti globálních výzev požadujeme, aby byl výrazněji uplatňován multilaterální přístup a aby v něm měla občanská společnost skutečně ústřední místo.“

Podle společného prohlášení je nutné:

- zrychlit pokrok v uskute??ování cíl? udržitelného rozvoje a vypracovat za tímto ú?elem komplexní strategii,
- spravedlivým zp?sobem dosáhnout klimatické neutrality a v rámci transformace na klimaticky neutrální ekonomiku se zam?? it na zajišt?ní d?stojných pracovních podmínek a vymýcení chudoby,
- provést celkovou reformu globálního finan?ního systému, aby bylo možné lépe podporovat udržitelný rozvoj, p?edevším ve zranitelných zemích,
- zahrnout do jednotlivých politik genderový rozm?r a zajistit tak, aby opat?ení v rámci boje proti zm?n? klimatu a rozvojových program? zohled?ovala genderové aspekty,
- rozsáhle ob?anskou spole?nost zapojit do reformy globální správy, v?etn? reformy rozhodovacích orgán? OSN,
- mobilizovat mladé lidi a podporovat digitální inovace jakožto zásadní faktor budoucí globální správy.

EHSV a ECOSOCC své partnerství formálně stvrdily podepsáním memoranda o porozumění, k němuž došlo 17. července 2024 v ghanské Akkře. Jejich záměrem při tom bylo zintenzivnit svou spolupráci v důležitých oblastech, jako je udržitelný rozvoj, boj proti změně klimatu a zapojení občanské společnosti. Dle memoranda mají obě strany mj. pravidelně pořádat setkání, společně přispívat k summitům EU a Africké unie a vytvořit stálý mechanismus pro zapojení občanské společnosti.

V této spolupráci se odráží snaha obou institucí prosazovat cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje a inkluzivní správu. V memorandu o porozumění se klade důraz na posílení úlohy občanské společnosti v rámci partnerství mezi EU a Afrikou a na to, že je třeba řešit společně globální problémy, zejména co se týče změny klimatu a odolnosti demokracie.

EHSV a ECOSOCC mají v úmyslu posílit pozici občanské společnosti v celé Africe. (at)

Výbor ve svém usnesení, které p?ijal v návaznosti na volby do Evropského parlamentu, vyzývá orgány EU, aby se v novém legislativním období zam??ily na bezpe?nost.

EHSV přijal na svém říjnovém plenárním zasedání usnesení s názvem *Zmapování demokratického pokroku EU: usnesení pro příští legislativní období*, které vypracovali společně jeho členové Christa Schweng, Cinzia Del Rio a Ioannis Vardakastanis.

Vzhledem ke současným mnohočetným krizím vyzývá EHSV nový Evropský parlament a novou Evropskou komisi, aby těžily z rozmanitosti zastoupení v EHSV s cílem posílit Evropskou unii.

Cílem nového legislativního období by mělo být posílit mezinárodní postavení EU, řešit problémy spojené s její institucionální strukturou, pevně ukotvit společné evropské hodnoty a nasměrovat ekonomiku k udržitelné budoucnosti, jejímž středobodem bude vyspělý a inkluzivní sociální model – což je nezbytný předpoklad pokroku, jednoty a konkurenceschopnosti.

EHSV v usnesení žádá orgány EU, aby zavedly koncepci bezpečnosti, jež bude sestávat z šesti složek a jejímž základem bude Unie, která:

- chrání své ob?any p?ed vn?jšími hrozbami;
- chrání lidi p?ed vnit?ními riziky – zejména p?ed riziky souvisejícími se zdravím, demografickými zm?nami a chudobou – a která zajiš?uje dostupnou a všeobecnou sociální ochranu a blahobyt v celé Evrop?;
- zaru?uje konkurenceschopné sociáln? tržní hospodá?ství vystav?né na ekosystémech, jež zajiš?ují produktivitu, inovace, kvalitní pracovní místa a plnou zam?stnanost;
- vytvá?í odolné hospodá?ství pro všechny;
- zajiš?uje dialog a ú?ast sociálních partner?, organizované ob?anské spole?nosti a ve?ejnosti s cílem vy?ešit problémy a zvládnout dalekosáhlé zm?ny, jimiž nyní prochází a které nastanou i v blízké budoucnosti;
- chrání p?ed sou?asnými i budoucími hrozbami souvisejícími se zm?nou klimatu, zne?išt?ním a úbytkem biologické rozmanitosti.

Usnesení je výsledkem vůbec prvního Týdne občanské společnosti, který pořádal EHSV v březnu 2024, aby zjistil, jaké názory kolují mezi evropskými občany všech věkových kategorií, sociálními partnery a organizacemi občanské společnosti. (mp)

Biologická rozmanitost: EHSV vyzývá v zájmu ? ešení trojí krize naší planety k integrovanému p? ístupu

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) v souvislosti s blížícím se 16. zasedáním konference smluvních stran Úmluvy Organizace spojených národů o biologické rozmanitosti (COP16) vyzývá k tomu, aby byl k řešení probíhající krize v oblasti biologické rozmanitosti přijat integrovaný globální přístup.

Vzhledem ke zvyšujícímu se globálnímu napětí EHSV naléhavě vyzývá vlády, aby se zaměřily na biologickou rozmanitost jako na klíčové řešení trojí krize naší planety (změny klimatu, úbytku biologické rozmanitosti a dezertifikace). Ve stanovisku, které bylo přijato v září, EHSV zdůraznil, že konference COP16 bude zásadně důležitým momentem, jenž může urychlit celosvětové úsilí o ochranu ekosystémů naší planety.

Zpravodaj stanoviska Arnaud Schwartz prohlásil, že „bez biologické rozmanitosti se zhroutí ekosystémy a ekonomika, jelikož více než polovina celosvětového HDP a 40 % pracovních míst přímo závisejí na přírodě“.

EHSV poukazuje na to, že je nutné začlenit biologickou rozmanitost, která je základem ekosystémů, dobrých životních podmínek lidí a hospodářství, do mnoha odvětví politiky, jako je oblast klimatu, zemědělství a obchodu, a nemělo by se k nim přistupovat izolovaně. Například obchodní dohody by měly podporovat udržitelnost tím, že zajistí, aby zboží a technologie nevedly k odlesňování a ničení přírodních stanovišť.

Rovněž je pro účely zachování biologické rozmanitosti naléhavě nutné zajistit finanční podporu. Veřejné financování je samo o sobě nedostatečné, a proto je zapotřebí kombinovat veřejné, soukromé a inovativní finanční mechanismy.

EHSV naléhavě vyzývá EU, aby podporovala země globálního Jihu při ochraně biologické rozmanitosti, a zasazuje se o postupné ukončení dotací, jež škodí životnímu prostředí, zejména těch, které podporují fosilní paliva. Přesměrování těchto dotací na obnovu ekosystémů by mohlo přispět k řešení změny klimatu i úbytku biologické rozmanitosti prostřednictvím přírodě blízkých řešení, jako je opětovné zalesňování, udržitelné zemědělství a obnova mokřadů.

EHSV dále zdůraznil význam přístupu „jedno zdraví“, který souhrnně zohledňuje zdraví lidí, zvířat i životního prostředí. Zdravé ekosystémy zajišťují zásadně důležité funkce, jako je opylování, ukládání uhlíku a filtraci vody, které společně přispívají k dobrým životním podmínkám lidí. Úbytek biologické rozmanitosti oslabuje odolnost ekosystémů a zvyšuje riziko zoonotických onemocnění, jako je covid-19.

EHSV rovněž vyzval k tomu, aby do rozhodování byli více zapojeni mladí lidé. Navrhl, aby byla zřízena funkce výkonného místopředsedy Evropské komise pro budoucí generace, jenž by zajišťoval, že dlouhodobá udržitelnost a dobré životní podmínky budou mít přednost před krátkodobými přínosy. (ks)

Ceny EU za ekologickou produkci: EHSV našel nejlepší malý nebo st?ední podnik, nejlepšího maloobchodní prodejce a nejekologi?t?jší restauraci v Itálii, Špan?lsku a Švédsku

23. září 2024 Evropská komise vyhlásila vítěze třetího ročníku Ceny EU za ekologickou produkci. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vybral a ocenil vítěze ve třech klíčových kategoriích: nejlepší malý/střední podnik zaměřený na zpracování ekologických potravin, nejlepší maloobchodní prodejce ekologických potravin a nejekologičtější restaurace / stravovací služba.

Letos si ocenění odnesli:

- **Nejlepší malý/střední podnik zaměřený na zpracování ekologických potravin**: *Gino Girolomoni Cooperativa Agricola* (Itálie), družstvo na výrobu biot?stovin v regionu Marche, které využívá obnovitelnou energii a podporuje p?es 300 místních zem?d?lc?.
- **Nejlepší maloobchodní prodejce ekologických potravin**: *SAiFRESC* (Špan?lsko), iniciativa zem?d?lc?, která produkuje 70 odr?d ovoce a zeleniny v biokvalit? na 30 hektarech ekologické zem?d?lské p?dy, podporuje ob?hové hospodá?ství a po?ádá vzd?lávací workshopy.
- **Nejekologičtější restaurace / stravovací služba**: *Kalf & Hansen* (Švédsko), restaura?ní ?et?zec, který se specializuje na 100% ekologickou, sezónní severskou kuchyni a je znám tím, že se zásobuje z udržitelných zdroj? a má silné vazby na místní produkci.

Peter Schmidt, předseda sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí (NAT) v EHSV poblahopřál vítězům a poznamenal, že tyto ceny jsou uznáním inovací a excelence v odvětví ekologické produkce v EU. Zdůraznil, že tyto produkty musí být ještě přístupnější a cenově dostupnější, aby odvětví mohlo dále růst a pomoci splnit cíl EU dosáhnout do roku 2030 25% podílu ekologického zemědělství. „Není však úkolem zemědělských politik řešit sociální problémy. Cenovou dostupnost ekologických produktů pro evropské občany musí zajistit sociální politiky," doplnil.

Ceny EU za ekologickou produkci jsou součástí širší iniciativy Evropský den ekologické produkce, která byla založena roku 2021 na podporu přínosů ekologického zemědělství. Ekologické zemědělství má podporu společné zemědělské politiky EU. Od roku 2012 a tehdejšího podílu 5,9 % na zemědělské půdě v EU vyrostlo na 10,5 % v roce 2022 a maloobchodní prodej v témže roce dosáhl 45 miliard eur. I přes ekonomické potíže zůstává EU po Spojených státech druhým největším trhem s ekologickými produkty na světě. (ks)

EHSV na konferenci COP29

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) se i letos opět zúčastní konference OSN o změně klimatu. COP29 se v roce 2024

koná v ázerbájdžánské metropoli Baku.

Zástupcem EHSV bude předseda skupiny ad hoc pro COP **Peter Schmidt** a spolu s ním též delegátka mládeže pro tuto konferenci **Diandra Ní Bhuachalla**. EHSV na konferenci přednese hlavní poselství svého nedávno přijatého stanoviska k financování klimatických opatření a opětovně se vysloví pro inkluzivní a rovnou transformaci, při níž klimatická opatření neprohloubí sociální nerovnost. EHSV se dále bude zasazovat o o udržitelné zemědělsko-potravinářské systémy, obnovitelnou energii, energetickou účinnost, zelené technologie a sladění klimatických cílů s ochranou biologické rozmanitosti. Pro EHSV je smyslem jeho účasti na COP29 dát slovo evropské občanské společnosti a prosadit, aby z konference vzešla vyvážená, sociálně spravedlivá řešení klimatické krize. (ks)

EHSV ší?í pov?domí o evropské ob?anské iniciativ? mimo Brusel

4. října se v Záhřebu uskutečnila diskuse skupiny ad hoc EHSV Evropská občanská iniciativa na téma *Evropská občanská iniciativa – aktuální situace v Chorvatsku*. Cílem bylo umožnit členům této skupiny, aby navázali kontakt s místními subjekty a seznámili se s jejich zkušenostmi, názory a návrhy. Hovořilo se především o tom, do jaké míry je evropská občanská iniciativa v Chorvatsku viditelná a známá a jaké jsou stávající poznatky a osvědčené postupy. Jedná se o nástroj, s jehož pomocí mohou dát občané podnět k přijetí nových předpisů, a přímo tak ovlivnit politiku EU.

Diskuse na téma *Evropská občanská iniciativa – aktuální situace v Chorvatsku* byla první akcí tohoto druhu, kterou skupina ad hoc uspořádala mimo Brusel. Setkání se konalo v prostorách Chorvatské komory živnostníků a řemeslníků a mezi jeho hosty byli státní tajemnice chorvatského ministerstva práce **Margareta Mađerić**, **Dino Zorić** z ministerstva spravedlnosti a představitelé **Evropské komise** a **Fóra evropské občanské iniciativy**. Zúčastnila se ho rovněž řada zástupců **středisek Europe Direct**, **vysokých škol**, **místních orgánů** a **národních hospodářských a sociálních rad** a dále pak chorvatští **ambasadoři evropské občanské iniciativy**, **organizátoři těchto iniciativ**, **vysokoškolští studenti** a jiné zainteresované subjekty.

V návaznosti na tuto diskusi proběhla v odpoledních hodinách řádná schůze skupiny ad hoc Evropská občanská iniciativa a procházka centrem Záhřebu, během níž si její členové povídali s chorvatskými občany a předávali jim oblíbený *Evropský demokratický pas* EHSV.

Skupina ad hoc se v rámci svého pracovního programu na období 2023–2025 snaží ještě aktivněji EHSV zapojit do procesu evropské občanské iniciativy. Má v úmyslu uspořádat další taková setkání mimo Brusel, poněvadž jsou skvělou příležitostí prodiskutovat evropskou občanskou iniciativu s místními zainteresovanými subjekty a zvýšit povědomí o tomto nástroji na úrovni členských států a na místní úrovni.

Skupina ad hoc Evropská občanská iniciativa byla zřízena v roce 2013, aby evropskou občanskou iniciativu zastřešovala na politické úrovni a monitorovala vývoj v této oblasti. V současné době jí předsedá členka EHSV Violeta Jelić.

Evropská občanská iniciativa je prvním nástrojem participativní demokracie na nadnárodní úrovni, který byl zaveden Lisabonskou smlouvou a používá se od roku 2012. S jeho pomocí mohou občané EU – pokud je jich alespoň jeden milion z přinejmenším sedmi členských států – vyzvat Evropskou komisi, aby v dané souvislosti navrhla právní předpis. Jde tedy o nejbližší ekvivalent toho, co se označuje jako občanská legislativní iniciativa.

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) se již od vzniku evropské občanské iniciativy velmi aktivně podílí na rozvoji a propagaci tohoto nástroje. (ep)

EHSV a VR po?ádají v Bruselu Dny kybernetické bezpe?nosti

Ve dnech 2. až 4. října uspořádaly Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) a Výbor regionů (VR) v Bruselu akci u příležitosti evropského měsíce kybernetické bezpečnosti. Sešli se na ní řečníci z řad předních představitelů orgánů EU, regionálních samospráv a občanské společnosti, aby probrali výzvy dnešního rychle se měnícího kybernetického prostředí.

Dvanáctý ročník evropského měsíce kybernetické bezpečnosti byl zaměřen na sociální inženýrství, které představuje stále větší hrozbu. Cílí totiž na lidské chování za účelem získání neoprávněného přístupu k informacím a službám, a tedy narušení bezpečnosti.

Hlavní závěry letošní akce jsou tyto:

1. Spole?ný základ pro orgány EU a ?lenské státy je stanoven novým na?ízením o kybernetické bezpe?nosti.
2. Pro identifikaci zranitelných míst a stanovení priorit strategií zmír?ování mají zásadní význam pravidelná posouzení rizik.
3. Nov? vznikající hrozby, jako jsou útoky využívající um?lou inteligenci a kvantová výpo?etní technika, vyžadují inovativní protiopat?ení.
4. Regionální orgány hrají klí?ovou úlohu p?i podpo?e místních subjekt? prost?ednictvím sdílení znalostí, technické pomoci a konkrétn? uzp?sobených program? odborné p?ípravy.
5. Útok? v rámci sociálního inženýrství využívajících um?lou inteligenci p?ibývá a boj proti nim vyžaduje mnohostranný p?ístup založený na spolupráci.

Více informací o této akci naleznete zde. (lp)

EHSV info – Promítání filmu Sborovna

V úterý 17. září se v EHSV promítal film Sborovna (Das Lehrerzimmer), který získal Cenu diváků LUX.

Dílo **německého režiséra İlkera Çataka** se skrze překážky, jež musí překonávat jeho hlavní postava učitelky, věnuje též širším souvislostem vzdělávacího systému. Po zhlédnutí filmu proběhla diskuse s diváky, kterou moderoval **místopředseda EHSV pro komunikaci Laurențiu Plosceanu**. Vystoupili v ní také **Jan Wilker a Tatjana Babrauskienė**, kteří rozebrali jednotlivá témata filmu a jejich význam ve světle aktuálních společenských problémů.

Promítání bylo součástí cyklu, jejž **EHSV pořádá ve spolupráci s Cenou diváků LUX Evropského parlamentu** na znamení aktivní podpory a pěstování dialogu o naléhavých sociálních tématech ze strany EHSV.

NOVINKY ZE SKUPIN

Máme dostate?nou odvahu a politickou v?li k tomu, abychom obnovili konkurenceschopnost EU, jak ve své zpráv? popsal Mario Draghi?

Stefano Mallia, předseda skupiny Zaměstnavatelé v EHSV

Draghiho zpráva nám znovu jasně připomněla, že musíme neprodleně řešit problémy, s nimiž se potýká evropské hospodářství. Enrico Letta i Mario Draghi ve svých zprávách hlasitě bijí na poplach – Evropa se totiž nachází v kritickém okamžiku a nemůže si dovolit nic proti těmto problémům nepodniknout.

Situace je mnohem naléhavější než kdy dříve. EU již dvacet let stabilně vykazuje pomalejší hospodářský růst než USA a zároveň ji rychlým tempem dohání Čína. Znepokojivě rovněž narostl rozdíl v HDP mezi EU a USA (v cenách z roku 2015) – v roce 2002 činil něco přes 15 %, kdežto v roce 2023 dosáhl 30 %. Ještě hůře vychází porovnání parity kupní síly, kde rozdíl vystoupal z 12 % na celých 34 %.

Jedním z největších problémů Evropy je její regulační prostředí. Sám za sebe hovoří fakt, že v období od roku 2019 do roku 2024 přijala EU přibližně 13 000 legislativní aktů, zatímco v USA jich bylo jen asi 3 500.

V souvislosti s touto neúměrnou regulační zátěží musí podniky vynakládat nemalé částky na dodržování předpisů, čímž přicházejí o zdroje, které by namísto toho mohly investovat do inovací a zlepšování svých výsledků. Dalším znepokojivým důsledkem je trend přesouvání podniků do třetích zemí – v letech 2008 až 2021 tak učinilo 30 % evropských „jednorožců“.

Mario Draghi zdůrazňuje, že k tomu, aby se Evropa posunula vpřed, nebude stačit jen investovat. Musíme provést reformy, které zajistí skutečný pokrok. Musíme se zaměřit na dokončení jednotného trhu, odstranění překážek, důsledné snižování zátěže a racionalizaci právní úpravy. Jde o stěžejní kroky, které lze provést ihned, bez náročného vyjednávání na politické úrovni. Podstatně by přitom pomohly podnikům, zejména

podnikům malým a středním, které jsou páteří naší ekonomiky.

Musíme mít rovněž na paměti vzájemnou provázanost jednotlivých odvětví a ekonomik. Zlepšení v jedné oblasti může mít pozitivní dopad i v jiných oblastech. Zavedení umělé inteligence a technologií založených na datech může například podpořit inteligentnější hospodaření s energií a výrazné snížení nákladů a emisí ve všech odvětvích, od vyspělé výroby až po precizní zemědělství. O takovouto synergii musíme usilovat.

Je jasné, jakým způsobem je třeba postupovat. Evropa má potřebné kapacity, schopnosti a inovační potenciál, aby znovu získala svou konkurenční převahu. Bude to však vyžadovat silnou politickou vůli, spolupráci a upření pozornosti k realizaci dlouhodobých strategických cílů. Je teď na nás, tj. orgánech EU a členských státech, abychom tyto příležitosti proměnili v opatření, která přinesou skutečnou změnu.

Nedostatek dovedností? V nové Komisi chybí komisa? pro pracovní místa a sociální práva

skupina Zaměstnanci v EHSV

Po odhalení nového složení sboru komisařů si nelze nepovšimnout, že post komisaře pro pracovní místa a sociální práva byl zrušen. Namísto něho máme nyní funkci komisaře pro lidi, dovednosti a připravenost. Použití slova „lidé“ vyvolává mnoho otázek. Koneckonců neměla by se i téměř všechna ostatní portfolia týkat lidí? Komentář by si zasloužilo také slovo „připravenost“, které má značně slangové zabarvení a je součástí názvu ještě jednoho portfolia.

Chceme se ale věnovat tomu, co chybí a co už není. Sociální politika a zaměstnanost byly odsunuty do pozadí, a to ve jménu konkurenceschopnosti. Záhadnost a v jistých případech jakási pestrobarevnost názvů některých dalších funkcí – které sahají od provádění a zjednodušování po prosperitu a vodohospodářskou odolnost, vedle řady dalších – komentář nepotřebují.

Portfolio zaměstnanosti a sociální politiky existovalo od 70. let 20. století, ale v roce 2019 bylo přejmenováno na pracovní místa a sociální práva. Zahrnovalo klíčové politiky, jako je evropský pilíř sociálních práv či významné iniciativy, které pod tento pilíř spadají. Problematika kvalitních pracovních míst, rovnosti, sociálního dialogu a pracovních a životních podmínek má i nadále klíčový význam pro čiré přežití našich demokracií.

Místo zaměstnanosti však nyní hovoříme o dovednostech. Zdá se, že myšlenka, že mnohé z našich aktuálních problémů pramení z nedostatku dovedností, je v některých kruzích široce přijímána. Podniky jen těžko hledají kvalifikovanou pracovní sílu, kterou potřebují. A není divu. Pracovní místa vhodná pro uchazeče o první zaměstnání vyžadují několik let pracovních zkušeností a nezřídka jsou požadovány doktorské tituly, znalost několika cizích jazyků a dlouhý seznam osvědčení o dovednostech, které by na daném místě bylo možné získat během několika málo měsíců. Nabízené platy navíc velmi často jen stěží pokryjí životní náklady. A to se bavíme o místech vyžadujících vysokou kvalifikaci, která již sama o sobě znamenají lepší

podmínky.

Toto nahodilé používání profesního slangu v kombinaci s diskurzem, jemuž udává tón konkurenceschopnost, je velmi znepokojivé – abychom použili slov často používaných samotnou Komisí. Jako by naznačovalo, že úkol zajistit dobré životní podmínky, kvalitní pracovní místa a důstojné mzdy již byl splněn a nyní už zbývá jen vyřešit nedostatek dovedností. Tento nedostatek však, zdá se, postihl především nový sbor komisařů, který není schopen pochopit současnou situaci, zasadit ji do souvislostí a nabídnout realistická řešení. Doufejme, že mimo původních portfolií, kdesi pod povrchem, nalezneme kvalitní návrhy zaměřené na posílení sociálních a pracovních práv, demokracie a boje proti změně klimatu.

Podporou mezigenera?ního dialogu a mezigenera?ní spravedlnosti a solidarity v Evropské unii m?žeme vzájemn? sblížit jednotlivé generace

Krzysztof Balon, zpravodaj stanoviska EHSV *Zajištění horizontálního přístupu EU k podpoře mezigenerační solidarity v Evropě*

Dle Smlouvy o Evropské unii má EU za úkol podporovat mezigenerační solidaritu.

Současná evropská společnost je však rozdělená a neumožňuje všem skutečně se začlenit a zapojit do dění, k čemuž vedle řady různých krizí přispívá právě ageismus (stereotypizace a diskriminace na základě věku) a negativní postoj vůči některým věkovým skupinám a také demografický vývoj. Tyto problémy se přitom nedotýkají pouze starších generací, neboť jednou je pocítí i dnešní mladí lidé.

Podporou mezigeneračního dialogu a pozitivním usměrněním hospodářského rozvoje by bylo nicméně možné zajistit, aby byly udržitelným způsobem uspokojovány potřeby všech generací, a posílila se tak demokracie a sociální soudržnost. Tento mezigenerační dialog by mohl mít podobu specifického občanského dialogu.

Je tudíž nutné urychleně změnit přístup k mezigenerační solidaritě na politické úrovni!

EHSV proto vyzývá Evropskou komisi, aby na téma mezigenerační solidarity zveřejnila zelenou knihu a aby v ní zohlednila návrhy, které EHSV uvedl ve svém stanovisku *Podpora mezigenerační solidarity v Evropě*, mj. co se týče světa práce, důchodových systémů a zdravotních a pečovatelských služeb. Členské státy pak EHSV žádá, aby si v těchto oblastech vyměňovaly osvědčené postupy. Toto úsilí je třeba podpořit tím, že bude mezigenerační solidarita v příslušných nařízeních zahrnuta mezi cíle Evropského sociálního fondu na období 2027–2034.

Při plánování a provádění konkrétních politických opatření hrají obzvláště důležitou roli organizace občanské společnosti a sociální partneři. EHSV by chtěl zřídit fórum pro otázky mezigenerační solidarity, které by sloužilo k výměně informací a zkušeností v tomto ohledu a k hledání nových řešení v úzké spolupráci s organizacemi občanské společnosti a dalšími zainteresovanými stranami. S pomocí Evropské komise by rovněž mohlo sledovat zavádění a uplatňování koncepce mezigenerační solidarity v rámci EU.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Seminá? EHSV na téma Propojení EU: Žurnalistika je ve?ejný statek, který musí EU bránit

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) ve dnech 17. a 18. října uspořádal pod názvem Propojení EU svoji vrcholnou výroční akci zaměřenou na komunikaci, na níž se scházejí odborníci na komunikaci z organizací občanské společnosti. Letošní seminář nesl název „Bašta demokracie: jak pomoci žurnalistice přežít a rozvíjet se“ a byl zaměřen na aktuální situaci sdělovacích prostředků a jejich místo ve společnosti. Seminář poukázal na to, že novináři jsou vystaveni rostoucímu tlaku ze strany vlád a soukromých zájmů, které omezují svobodu sdělovacích prostředků. Čelí nyní nejen důvěrně známým překážkám, ale také vzestupu generativní umělé inteligence, která navzdory svým přínosům ohrožuje ekonomické základy žurnalistiky.

„Co je pravda? Tato odvěká otázka se nyní znovu vynořila v souvislosti s umělou inteligencí, falešnými zprávami, konspiračními teoriemi a autoritářskými vládami, které systematicky podkopávají erudovanou diskusi, přesnost a zdvořilou debatu. Je proto načase, abychom společně hledali otázky a odpovědi, které nás v EU spojují,“ uvedl předseda EHSV **Oliver Röpke**.

„Před dvaceti lety jen málokdo dokázal předvídat, že v roce 2024 už většina z nás nebude u ranní kávy číst čerstvé noviny, ale bude místo toho na svém telefonu letmo procházet zprávy na zpravodajských serverech a stále častěji na sociálních médiích,“ poznamenal místopředseda EHSV pro komunikaci **Aurel Laurenţiu Plosceanu**. „Avšak navzdory novým výzvám přetrvávají i ty staré. Novináři se stále potýkají se starými protivníky: mimo jiné s cenzurou, neprůhledným vlastnictvím sdělovacích prostředků, nedostatečným financováním a zákony namířenými proti médiím.“

Generální tajemník Evropské federace novinářů **Ricardo Gutiérrez** zdůraznil, že práce novinářů by měla být považována za „veřejnou službu“ či „veřejný statek“, který je ohrožován hospodářskými problémy, žalobami, jejichž účelem je zastrašit (strategické soudní řízení proti účasti veřejnosti), a přímým násilím (v EU bylo od roku 2015 zavražděno 14 novinářů).

Jak se s odkazem na pronásledování novinářů v Bělorusku vyjádřil výkonný ředitel Evropské nadace pro demokracii **Jerzy Pomianowski**, „žurnalistika je čím dál nebezpečnějším povoláním“. **Andrej Gnjot**, běloruský filmař, aktivista a novinář, který je nyní v domácím vězení v Bělehradě a hrozí mu vyhoštění, ve své videozprávě uvedl, že největším ohrožením žurnalistiky je „hrubé násilí se záměrem zničit pravdu a slušnost“. Také běloruská novinářka **Hanna Ljubakova**, odsouzená v nepřítomnosti k deseti letům vězení, konstatovala, že v Bělorusku je vězněno 33 novinářů a že i pouhé odebírání jejího kanálu na sociálních

médiích může být potrestáno uvězněním.

Dr. Alexandra Borchardt, která je zkušenou novinářkou, nezávislou poradkyní, výzkumnou pracovnicí v oblasti médií a hlavní autorkou zprávy EBU Trusted Journalism in the Age of Generative AI (Důvěryhodná žurnalistika ve věku generativní umělé inteligence), přišla s – podle jejího názoru – „provokativním“ tvrzením, že „žurnalistika a generativní umělá inteligence jsou navzájem protichůdné, protože žurnalistika se zabývá fakty, zatímco generativní umělá inteligence vypočítává pravděpodobnost, a fakta jsou pro ni tudíž nepodstatná. Fakta je proto nutné ověřovat,“ dodala v hlavním projevu nazvaném **Důvěryhodné informace ve věku generativní umělé inteligence**.

Kromě toho varovala sdělovací prostředky před „digitální propastí“, tedy situací, kdy jedna část společnosti věk umělé inteligence vítá, zatímco ta druhá se mu brání. Pokud se sdělovací prostředky nepřizpůsobí, hrozí jim, že zápas za využití umělé inteligence k modernizaci a oslovení publika prohrají. Využívání generativní umělé inteligence vytváří pro sdělovací prostředky problémy, mezi něž patří mimo jiné to, že v obchodním modelu založeném na umělé inteligenci se vytrácí role novinářů a chybí kontrola nad obsahem.

Záplava informací, které umělá inteligence hromadně produkuje, může vyvolat naprosté zahlcení publika. „Budou se mladí lidé chtít stát novináři, pokud budou muset konkurovat umělé inteligenci?“ zeptala se Alexandra Borchardt na závěr. (ll)

Vražd?ní noviná?? pravdu neuml?í

Jedním z řečníků, kteří na semináři Connecting EU 2024 vystoupili v rámci panelové diskuse věnované investigativní žurnalistice, byl i ředitel Investigativního centra Jána Kuciaka Lukáš Diko. Vyprávěl nám o tom, jak v dnešní době vypadá práce investigativních novinářů na Slovensku, kde se prvotní podpora svobodného tisku a boje proti korupci po vraždě Jána Kuciaka zvrtla v nedůvěru k nezávislým sdělovacím prostředkům a nevraživost vůči novinářům.

1. **Vražda Vašeho kolegy Jána Kuciaka, prvního novináře zavražděného na Slovensku od vyhlášení nezávislosti, otřásla nejen Vaší zemí, ale i celou EU. Jak se vyvíjí soudní proces s pachateli?**

Od vraždy Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové, která byla odplatou za Jánovu investigativní práci, uplynulo již šest a půl roku. Soudní řízení však stále nebylo ukončeno a může se táhnout ještě dlouho. Aktuální situace je taková, že vrah, jeho řidič a prostředník byli odsouzeni k dlouholetým trestům odnětí svobody. Údajný strůjce vraždy podnikatel Marian Kočner a jeho blízká spolupracovnice Alena Zsuzsová, kteří si podle vyšetřovatele vraždu objednali, se však odvolali, a čeká se tedy na rozhodnutí Nejvyššího soudu. Zsuzsová byla soudem prvního stupně odsouzena, nicméně Kočner byl obvinění zproštěn. Je možné i to, že řízení bude obnoveno, záleží na očekávaném rozhodnutí. Kočner i Zsuzsová si již odpykávají dlouhé tresty odnětí svobody za jiné trestné činy. S mými kolegy z Investigativního centra Jána Kuciaka (ICJK) jsme soudní proces velmi pozorně sledovali, protože jedním z našich hlavních cílů je zachovat odkaz Jána Kuciaka

a pokračovat v jeho investigativní práci.

2. **Prvotní šok a vlna protestů proti vraždám vedly k pádu tehdejšího premiéra Roberta Fica. Jak je podle Vás možné, že se veřejné mínění tak změnilo, že se Fico znovu dostal k moci?**

Po vraždě Jána a Martiny v roce 2018 byla celá společnost v šoku. Slovensko zažilo největší lidové protesty od sametové revoluce v roce 1989, která znamenala pád komunismu. Tyto protesty vedly k rezignaci předsedy vlády Roberta Fica a ministra vnitra Roberta Kaliňáka. Lidé novináře podporovali, každý se chtěl stát investigativním novinářem a korupce lidem vadila. To vše vedlo k tomu, že volby v roce 2020 vyhrála opozice se svým protikorupčním programem. Krátce nato však vypukla pandemie covidu-19 se všemi problémy, špatným řízením a politickými zmatky, které to přineslo. Robert Fico jakožto zkušený politik věděl, jak protestů proti očkování využít a vytěžit z nich co nejvíce. Po vypuknutí války na Ukrajině také přiostřil svou proruskou rétoriku, což jeho straně Smer pomohlo znovu získat podporu. Na Slovensku se mimořádně daří propagandě a falešným zprávám a tyto faktory přispěly k tomu, že Robert Fico a jeho strana volby v roce 2023 vyhráli.

3. **Jak nebezpečné je dnes být investigativním novinářem na Slovensku? Jakým novým hrozbám při své práci čelíte?**

Během několika posledních let byli v členských státech EU zavražděni čtyři investigativní novináři. V roce 2017 to byla Daphne Caruana Galizia na Maltě, v roce 2018 Ján Kuciak na Slovensku, v roce 2021 Giorgos Karaivaz v Řecku a v roce 2021 Peter de Vries v Nizozemsku. Být investigativním novinářem je dnes v Evropě nebezpečné. Zároveň se však ukázalo, že vražda jednoho novináře pravdu neumlčí, a ta vyjde tak či tak najevo. Bylo tomu tak ve všech těchto zemích.

Navzdory těmto hrozným vraždám jsou novináři na Slovensku stále častěji terčem útoků, a to jak verbálně, tak na internetu. Často je k tomu podněcují politici včetně samotného premiéra, kteří běžně štvou proti novinářům a pomlouvají je. Tato nepřátelská atmosféra vůči novinářům a nezávislým médiím vede k dalším útokům proti nim. V poslední době se zvýšil počet strategických soudních řízení proti účasti veřejnosti. Premiér Fico například zažaloval šéfredaktora portálu Aktuality.sk za to, že na přebalu knihy použil jeho fotografii. A v jednom z nejnovějších případů pak došlo ke zneužití trestního stíhání k zastrašování novinářů, což se stalo i v případě ICJK. Všechny tyto útoky podkopávají důvěru veřejnosti v nezávislá média a vytvářejí celkově nepřátelskou atmosféru vůči novinářům. V důsledku toho na Slovensku investigativních novinářů ubývá a mladých lidí, kteří by se této profesi chtěli věnovat, je pomálu. Dobrou zprávou je, že se nám v ICJK podařilo spustit projekt Safe.journalism.sk, v rámci nějž nabízíme školení zaměřené na osobní i digitální bezpečnost novinářů a těm, kteří čelí hrozbám a útokům, poskytujeme právní a psychosociální podporu.

Lukáš Diko, šéfredaktor a editor Investigativního centra Jána Kuciaka (ICJK), pracuje jako investigativní novinář a mediální manažer již více než 20 let. V minulosti byl ředitelem zpravodajství, sportu a publicistiky ve slovenské veřejnoprávní televizi RTVS. Je rovněž spoluautorem Etického kodexu slovenských novinářů, který byl přijat v roce 2011.

Cena Daphne Caruanové Galiziové za žurnalistiku – pocta vynikající noviná?ské kvalit?

Seminář Connecting EU 2024 byl uspořádán s podporou ceny Daphne Caruanové Galiziové za žurnalistiku. Tuto cenu každoročně v říjnu uděluje Evropský parlament jako uznání odvážné investigativní žurnalistiky. Přečtěte si více o tomto ocenění i slavnostním předávání cen za rok 2024, které se uskuteční dne 23. října.

Stručné informace

Cena Daphne Caruanové Galiziové za žurnalistiku byla zřízena v roce 2021 na počest této maltské novinářky a bloggerky zavražděné v roce 2017. Uděluje se každý rok za mimořádnou novinářskou práci reflektující základní zásady a hodnoty Evropské unie, jako je svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a lidská práva.

Laureát za rok 2024 bude vyhlášen na slavnostním předávání cen, které se bude konat 23. října v 18:00 v Evropském parlamentu (EP) ve Štrasburku. Tuto slavnostní událost můžete sledovat **na tomto odkaze**. Nezávislá celoevropská porota složená z novinářů a odborníků v oblasti komunikace vybrala práci 13 finalistů.

Místopředsedkyně EP Pina Picierno, v jejíž kompetenci je udílení těchto cen, přivítá účastníky a předá slovo předsedkyni parlamentu Robertě Metsole, která přednese úvodní projev. Poté jeden z členů poroty pohovoří o tomto ocenění a zástupce uskupení, které bylo oceněno v loňském roce, předá cenu novému laureátovi.

Pohled do minulosti

První rok byla cena udělena **projektu Pegasus**, který koordinuje konsorcium *Forbidden Stories*, v roce 2022 ji obdrželi Clément Di Roma a Carol Valade za dokument „**Středoafrická republika pod ruským vlivem**“. V roce 2023 získala cenu společná investigace týkající se **ztroskotání lodi s migranty u přístavu Pylos**, kterou vedlo řecké investigativní médium *Solomon* ve spolupráci s *Forensis*, německou veřejnoprávní vysílací stanicí *StrgF/ARD* a britským periodikem *The Guardian*.

Tiskový seminář

Před slavnostním předáním ceny proběhne tiskový seminář na téma „Ochrana svobody sdělovacích prostředků“ (23. října v 15:00) pořádaný oddělením mediálních služeb Evropského parlamentu. Akce by se mělo zúčastnit přibližně 65 novinářů. Na programu budou odborné příspěvky a diskuse, jichž bude přítomen také novinář a syn zesnulé žurnalistky Matthew Caruana Galizia.

Svá svědectví podají též žurnalisté, kteří kvůli své práci čelili výhrůžkám. Jednou z nich je italská novinářka Stefania Battistini, která byla nedávno zařazena na ruský seznam osob, na něž byl vydán zatykač, poté co zveřejnila svou zprávu z války. Seminář bude **přenášen po internetu**.

Dva roky Iniciativy Hannah Arendt: ochrana noviná?? v krizových regionech a v exilu

Jedním z programů představených na semináři EHSV Connecting EU konaném v roce 2024 a věnovaném žurnalistice byla Iniciativa Hannah Arendt. Jedná se o síť organizací občanské společnosti, jež podporuje a chrání novináře, kteří pracují pod extrémním tlakem a čelí cenzuře, obtěžování a pronásledování. Tento program zaměřený na ochranu, jejž financuje německá spolková vláda, nabízí žurnalistům po celém světě – ať už v jejich domovských zemích, nebo v exilu, od Afghánistánu a Súdánu až po Rusko a Ukrajinu – neocenitelnou pomoc všemožného druhu.

Jsou-li kritické hlasy umlčovány, novináři vězněni a celé mediální domy rušeny, veřejnost již nemá přístup k nezávislým informacím. Ty jsou však nezbytné, neboť umožňují, aby lidé svobodně rozvíjely své názory a demokracie správně fungovala.

Dva roky poté, co německá spolková vláda spustila Iniciativu Hannah Arendt, není důvodů ke znepokojení o nic méně – ba je jich naopak více. Z nejnovějších hodnot světového indexu svobody tisku, který vypracovala organizace Reportéři bez hranic (RSF), vysvítá, že podmínky pro pracovníky sdělovacích prostředků se celosvětově zhoršily. Do spodní kategorie (v níž je situace klasifikována jako „velmi závažná“) je momentálně zařazen největší počet zemí – celkem 36 – za posledních více než deset let. Novináři z řady zemí v této kategorii, včetně Ruska, Afghánistánu a Súdánu, jsou podporováni několika projekty, které realizují partnerské organizace Iniciativy Hannah Arendt.

Díky této iniciativě – programu zaměřenému na ochranu financovanému německým spolkovým ministerstvem zahraničních věcí a zmocněnkyní spolkové vlády pro kulturu a média – mohou mediální pracovníci získat pomoc v mnoha různých podobách, a to buď ve své domovské zemi, nebo v exilu. Někdy je možné pomoci dokonce i tam, kde se to na první pohled jeví jako nemožné. Příkladem je projekt v rámci uvedené iniciativy věnovaný podpoře afghánských novinářek: ty projdou školením na téma bezpečnosti, získají stipendium a mohou využít mentoring v rodném jazyce. Od roku 2021, kdy se k moci dostalo hnutí Tálibán, přišlo velmi mnoho žen o práci ve sdělovacích prostředcích. V rozhlase nebo v televizi tedy již nepracují skoro žádné ženy. A povážlivě se od té doby smrsklo i celé odvětví.

Ruští a súdánští mediální pracovníci mohou pomoci poskytované v rámci Iniciativy Hannah Arendt využívat v sousedních zemích. Byla zřízena zvláštní střediska, která slouží jako kontaktní místa pro pracovníky v oblasti sdělovacích prostředků v exilu a která jsou provozována nebo podporována partnery iniciativy. Bezpečnými prostory, které nabízejí psychologické a právní poradenství, jsou rovněž „Exile Media Hubs“ nebo *Casa para el Periodismo Libre* (prostor pro novináře v exilu) ve Střední Americe. Tato centra také poskytují další vzdělávání a jsou výchozím bodem pro navazování kontaktů mezi mediálními pracovníky, kteří jsou ve svých domovských zemích z různých důvodů pronásledováni.

Dalším přístupem uplatňovaným v rámci iniciativy je obnova udržitelných redakčních struktur v exilu. Cílem je zajistit, aby lidé v totalitních zemích, z nichž daní novináři pocházejí, měli i nadále přístup k nezávislým informacím.

Afghánistán, Rusko a Súdán nejsou jedinými zeměmi původu novinářů, kteří dostávají podporu. Působnost iniciativy je v zásadě celosvětová. Program může pružně reagovat na zhoršení bezpečnostní situace. V

současné době je podpora poskytována především mediálním pracovníkům z Běloruska, Střední Ameriky, Myanmaru, severní Afriky a Ukrajiny. Právě Ukrajina je v tomto ohledu zvláštním případem, neboť cílem projektové činnosti v této zemi je zaručit, že bude zpravodajství pokračovat i za války. K tomu je zapotřebí materiální a technická pomoc, jakož i zvláštní odborná příprava a pojištění, co se týče operací v první linii.

Partnery Iniciativy Hannah Arendt jsou tyto čtyři organizace občanské společnosti: DW Akademie, JX Fund (evropský fond pro žurnalistiku v exilu), Media in Cooperation and Transition (MiCT) a European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF). Program vyžaduje nezávislost na státní kontrole a neutralitu státu. Financování je poskytováno výhradně na základě objektivních kritérií a rozhodují o něm nezávislé poroty, které nepodléhají vlivu žádného státu.

Další informace naleznete na adrese https://hannah-arendt-initiative.de/hannah-arendt-initiative-english/ nebo si o ně můžete napsat na info@hannah-arendt-initiative.de.

Iniciativa Hannah Arendt je síť organizací zaměřující se na ochranu novinářů a sdělovacích prostředků na celém světě. Byla zřízena v roce 2022 na podnět německého spolkového ministerstva zahraničních věcí a zmocněnkyně spolkové vlády pro kulturu a média.

Rozmanitost ve sd?lovacích prost?edcích: jsme zastoupeni skute?n? všichni stejn??

Novináři se zdravotním postižením mohou vykonávat svou práci stejně dobře a mohou do ní také vnést jiný a neotřelý pohled na věc. Proč jich tedy ve sdělovacích prostředcích působí tak málo? Lars Bosselmann z Evropské unie nevidomých (EBU) píše o nedostatečném zastoupení osob se zdravotním postižením v mediálním průmyslu a o tom, že je nutné o nich ve zprávách přestat hovořit v obvyklých stereotypech.

Každé demokratické zřízení staví na hlavních zásadách, a jednou z těch nejdůležitějších je svoboda tisku. Ta pomáhá zajistit, aby byla činnost politických představitelů pro veřejnost transparentní. Umožňuje nám také přístup k informacím neovlivňovaných zvnějšku.

Stále však existují určité aspekty mediální praxe, které je třeba zlepšit, zejména co se týče rozmanitosti. Pokud jde o zastoupení ve sdělovacích prostředcích nebo o pokrytí témat týkajících se různých sociálních skupin, stále ještě nejsme dostatečně rovnoprávní.

Z aktuálních údajů vyplývá, že osoby se zdravotním postižením nejsou dostatečně zastoupeny mezi pracovníky tisku a rozhlasových a televizních stanic. To je velmi znepokojující, neboť nějakou formu postižení má až 16 % světové populace. Ve zprávě UNESCO se navíc upozorňuje na skutečnost, že osoby se zdravotním postižením často narážejí na předsudky kvůli stereotypnímu zobrazování našich komunit ve sdělovacích prostředcích, a to po celém světě.

Má-li veřejnost začít vnímat osoby se zdravotním postižením jinak, musíme klást důraz na jejich zapojení do dění ve zpravodajských redakcích a při tvorbě obsahu.

Společnost musí pochopit, že mediální průmysl nebude plně inkluzivní, dokud se osoby se zdravotním postižením nebudou účastnit pracovních postupů. Kromě toho je nutné, aby byla témata týkající se zdravotního postižení zpracovávána jinak. Mediální společnosti by měly uznat, že osoby se zdravotním postižením jsou jednotlivci, kteří by měli požívat svých práv na stejném základě jako ostatní. Jelikož se formáty obsahu neustále mění, potřebujeme navíc odborníky, kteří budou tyto formáty navrhovat tak, aby byly přístupné a inkluzivní.

Přestože je komunita osob se zdravotním postižením v mediálním průmyslu málo zastoupena, stále lze najít velmi inspirativní příklady, které dokládají, že osoby se zdravotním postižením mohou jako tvůrci obsahu vyniknout.

Evropská unie nevidomých nedávno v rámci své série podcastů odvysílala díl věnovaný paralympijským hrám v Paříži 2024. V tomto díle byla naším hostem nevidomá francouzská novinářka Laetitia Bernard, která pracuje pro Radio France. Kromě letošní paralympiády se Laetitia Bernard věnovala zpravodajství i na paralympiádách v Londýně v roce 2012 a v Riu v roce 2016 a na zimních paralympijských hrách v Soči 2014 a Pchjongčchangu 2018.

„Akce, jako jsou paralympijské hry, mají pozitivní dopad na odstraňování překážek a vyvracení stereotypů," zdůraznila Laetitia Bernard během rozhovoru. „I když má novinář zdravotní postižení, může pracovat efektivně, a některé věci dokonce pojmout jinak," dodala. Profesní dráha i úvahy této novinářky k tématu zdravotního postižení jsou důkazem toho, že máme-li vybudovat inkluzivnější společnost, musíme se zabývat i tímto aspektem: mediální průmysl musí být založen na rovnosti.

Lars Bosselmann je výkonným ředitelem Evropské unie nevidomých.

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Na tomto vydání se podíleli

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Simran Grewal (sg)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

08/2024